

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K3-13Csp/83/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7520201201
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lukáš Beňák
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7520201201.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudcom JUDr. Lukášom Beňákom, v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, D., 2/ E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, D., obaja zast.: JUDr. ALENA ZADÁKOVÁ – advokáti, s.r.o., IČO: 53 209 451, so sídlom v Košiciach, Kováčska 32, proti žalovanej: 365.bank, a.s., IČO: 31 340 890, so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábrežie 4, zast.: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., IČO: 47 232 471, so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábrežie 4, o zaplatenie 3.223,01 € s prísl., takto

rozhodol:

- I. Žalobu **z a m i e t a**.
- II. Stranám náhradu trov celého konania **n e p r i z n á v a**.

o d ō v o d n e n i e :

1. Žalobcovia sa podanou žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 25.02.2020 domáhali určenia, že zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 16.05.2019 uzatvorená medzi stranami sporu je bezúročná a bez poplatkov a že žalobcovia majú nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Svoju žalobu odôvodnili tým, že žalovaný si nespĺnil povinnosť skúmať schopnosti spotrebiteľov splácať úver, teda neskúmal bonitu žalobcov. Žalovanému na posúdenie bonity postačoval od žalobcov 3 výplatné pásky žalobcu v 1/ rade. Takéto posúdenie bonity nie je možné samo o sebe považovať za náležité splnenie povinnosti. Bez toho, aby žalovaný skúmal aj iné aspekty, napr. zadlženosť, úspory, počet vyživovacích povinností, mesačné výdavky žalobcov a pod., nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalobcov potrebnej na posúdenie schopnosti žalobcov splácať úvery. Za tohto stavu je nutné konštatovať, že žalovaný si nespĺnil povinnosť uloženú mu ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Pre posúdenie nároku na určenie bezúročnosti vyššie citovanej zmluvy nie je smerodajné aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľov, ale akým spôsobom žalovaný pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Žalovaný pri posúdení úverovej schopnosti žalobcov bol povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu žalobcov, najmä ich príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Za dostatočné sa považujú len také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých bol žalovaný schopný získať objektívny obraz o ich finančnej situácii. V danom prípade žalovaný, či už úmyselne alebo z nedbanlivosti konaním hrubo odporujúcim odbornej starostlivosti, zvýšil ich zadlženosť a preto takéto konanie je možné hodnotiť ako hrubo odporujúce dobrým mravom, aby žalovanému patrila odmena vo forme úrokov. Zo strany žalovaného neskúmaním bonity išlo hazardovanie s finančnými prostriedkami. Následkom nespĺnenia povinnosti s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť dlžníka splácať úver je strata práva požadovať splatenie úveru jednorazovo v zmysle § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Citované ustanovenia obsahujú sankciu pre veriteľa, ktorý nekonal s odbornou starostlivosťou, ktorou je vylúčenie možnosti vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

Citované ustanovenie predstavuje lex specialis k všeobecnej úprave úverovej zmluvy v § 502 a nasl. Obch. Zákonníka. Účelom tohto ustanovenia je zachovať spotrebiteľovi možnosť splátok aj v prípade nesplácania úveru v lehote splatnosti a to pre porušenie povinnosti veriteľa, ktorý nekonal s odbornou starostlivosťou. Citované ustanovenie ako lex specialis vylučuje použitie predčasného zosplatnenia úveru a požadovať, aby dlžník vrátil celú dlžnú sumu aj s úrokmi, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. To znamená, že aj v prípade omeškania dlžníka nedôjde k zosplatneniu celého dlhu a dlžníkovi aj pri jeho omeškaní zostáva zachovaná možnosť splácať úver v dohodnutých splátkach. V zmysle bodu 26. preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice rady 87/102/EHS členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií, veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. V tejto súvislosti poukázali na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej uvádza: Súdny dvor posudzoval dodržiavanie takýchto hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti, upravenej v článku 8 smernice 2008/48, preveriť pred uzatvorením zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabila alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odradzujúcu povahu. Dôsledkom podcenenia bonity nie je neplatnosť zmluvy ale neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa. Neskúmanie bonity je zároveň dôvodom pre nemožnosť predčasného zosplatnenia úveru. Poukázali na ust. § 7 ods. 1, ods. 16 písm. a/ a b/, ods. 20 písm. a/, b/, c/ a /d, § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 3 ods. 1 Obč. zák. Mali za to, že v zmluve je nesprávne uvedená výška RPMN vo výške 6,10%, keďže podľa kalkulačky na výpočet RPMN je vo výške 6,09%. Tiež zmluva neobsahuje dobu trvania zmluvy. Mali za to, že predložených listinných dôkazov, ktoré predložil žalovaný na preukázanie splnenia svojej povinnosti skúmať ich úverovú bonitu nie je možné súhlasiť. Mali za to, že príjem žalobcu v 1/ rade bol 1.400 €, žalobkyne v 2/ rade 264,89 €, spolu teda 1.664,89 €. Výdavky boli – voda 30 €, elektrina 74 €, rozhlas 4,64 €, strava 500 €, cestovné výdavky 100 €, paušál 45 €, televízia 30 €, lieky 50 €, všetko spolu 833,64 €. Vyživovacia povinnosť dve maloleté deti, iné úvery: a/ zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.04.2019 splátka 121,10 € C., b/ zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 9.10.2018, splátka 268,70 € F. G., c/ zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 397048 splátka 228,20 € C. G., všetky úvery spolu 618 €. Z vyššie uvedené je zrejmé, že ich mesačné výdaje boli v čase uzavretia zmluvy so žalovaným vo výške 1.451,61 € a príjem 1.664,89 € im zostalo 213,25 €, pričom, splátka z úveru od žalobcu je vo výške 372,21 €, preto nie je možné tvrdiť, že žalované náležite skúmal ich bonitu.

3. Okresný súd Košice – okolie rozsudkom zo dňa 29.04.2021 sp. zn. 13Csp/83/2023 žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Mal za to, že úver nie je bezúročný a bez poplatkov, že zmluva obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti, že sa nepreukázalo, že v zmluve je nesprávne uvedená RPMN a tiež, že žalovaný dostatočne skúmal bonitu žalobcov, pričom poukázal, že išlo o refinancovaný úver.

4. Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie žalobcovia. Mali za nepochybné, že nebolo v ich možnostiach sporný úver riadne splácať. Tvrdili, že aj podľa zistení žalovaného v rozhodnom čase celkový mesačný príjem žalobcov bol len 950 € a odvolávajúci sa na ich podanie ešte z 30.9.2020 sa bránia, že ich výdavky predstavované o. i. splátkami úverov, ktoré neboli refinancované sporným úverom, a to ešte bez splátky sporného úveru, boli až 1.197,94 €. Odvolávajúci sa na listinné dôkazy predložené v konaní, z ktorých vyplynulo pritom, že v relevantnom čase veriteľ žiadnym spôsobom neposudzoval

mesačné výdavky spotrebiteľov, títo namietajú, že žalovaný tým hrubo porušil svoju povinnosť schopnosť spotrebiteľa splácať poskytnutý úver posúdiť s odbornou starostlivosťou.

5. Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 31.01.2023 sp. zn. 9CoCsp/60/2021 zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Mal za to, že súd prvej inštancie prijal riadiac sa nesprávnym právnym názorom o povinnosti žalujúceho spotrebiteľa preukázať, že RPMN v zmluve je uvedená nesprávne v jeho neprospech a tiež preto, že (ii) sú absolútne nepreskúmateľné jeho závery o neporušení povinnosti žalovaného veriteľa s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a že (iii) nie je možné zistiť, či zmluva (ne)bola podrobená spotrebiteľskému prieskumu z hľadiska prípadného porušenia aj tých spotrebiteľmi nevytýkaných povinností, dôsledkom ktorého poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, je predčasný záver súdu o nesplnení zákonných podmienok pre uplatnenie dôsledku ustanoveného v §11 ods. 1 a 2 ZoSÚ na posudzovaný prípad. Z týchto dôvodov napadnutý rozsudok odvolací súd mohol jedine postupom podľa §389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Bude mať pritom na zreteli, že za hrubé porušenie povinnosti veriteľa podľa §7 ods. 1 ZoSÚ sa považuje posudzovanie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely takéhoto posudzovania, event. aj porušenie ustanovení §7 ods. 19 až 42 ZoSÚ; pokiaľ zotrvá na stanovisku, že na posudzovaný prípad tieto ustanovenia ZoSÚ sa nevzťahujú, toto riadne odôvodní.

6. Žalobcovia nato navrhli zmenu žaloby tak, že žiadali vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 3.223,01 € s prísli, pričom súčasne predložili, že predmetný úver bol vyplatený. Žalovaný so zmenou žaloby nesúhlasil, vzniesol námietku premlčania. O zmene žaloby rozhodol súd uznesením zo dňa 11.07.2023 sp. zn. K3-13Csp/83/2020.

7. Žalovaný na to vo vyjadrení uviedol, že sa jednalo o refinancovaný úver a tiež poukázal na opatrenie č. 10/2017 NBS.

8. Žalobcovia v ďalšom vyjadrení mali za to, že vznesená námietka premlčania je nedôvodná, pričom poukázali na judikatúru NS SR.

9. Súd nariadil vo veci pojednávanie dňa 07.09.2023, na ktoré sa nedostavili žalobcovia ale dostavila sa ich právna zástupkyňa. Nedostavil sa ani žalovaný, dostavil sa jeho právny zástupca. Vychádzajúc z § 180 CSP súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti strán sporu. Právna zástupkyňa žalobcov zotrvala na podanej žalobe v celom rozsahu. Právny zástupca žalovaného taktiež zotrval na svojich doterajších tvrdeniach a žiadal žalobu zamietnuť. Pri prípadnej aplikácii ust. § 257 CSP to nechal na úvahe súdu.

10. Podľa ust. § 391 ods. 2 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

11. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi založenými v spise a zistil tento skutkový stav:

12. Medzi stranami sporu bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 16.05.2019 vo výške 28.400 €, ktorú sa žalobcovia zaviazali splácať v 96. mesačných anuitných splátkach po 392,21 € a výška poslednej splátky bola 391,04 €, termín prvej splátky 20.06.2019, ďalšie splátky splatné 20. dňa v mesiaci, termín konečnej splatnosti 20.05.2027, úroková sadzba 5,90% p. a., RPMN 6,10% p. a., priemerná hodnota RPMN 8,40%, odplata 5,90%, najvyššia prípustná odplata 16,80%, celková čiastka 35.730,99 €. Žalobcovia týmto úverom vyplatili päť svojich úverov v celkovej výške spolu 27.088 €. Žalobcovia namietali, že žalovaný nepostupoval v súlade s ust. § 7 ods. 1, ods. 16 písm. a , b/, ods. 20 písm. a/ až d/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, neskúmal ich bonitu a teda si nespĺnil povinnosť posúdiť schopnosť splácať spotrebiteľský úver, čo má za následok v zmysle ust. § 11 ods. 2 citovaného zákona bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, tiež je v zmluve nesprávne uvedená výška RPMN, preto žiadajú vydať bezdôvodné obohatenie, keďže úver preplatili. Žalovaný s podanom žalobou nesúhlasí, má za to, že skúmal bonitu žalobcov, poukazuje na to, že sa jedná o refinancovaný úver, vzniesol námietku premlčania.

13. Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2018 spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

14. Podľa ust. § 52 ods. 1 až 4 Obč. zák. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa. 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. 18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, 1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu 1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov 1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

16. Podľa ust. § 2 písm. a/ a písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa ust. § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

18. Podľa ust. § 7 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom. 17).

19. Podľa ust. § 7 ods. 16 písm. a/ a písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretné a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov a s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

20. Podľa ust. § 7 ods. 17 písm. a/ a písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ poskytne spotrebiteľovi informácie

pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a/, banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, 17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvoj tretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a/ ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

21. Podľa ust. § 7 ods. 18 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný v záujme odbornej starostlivosti pri poskytovaní spotrebiteľských úverov vytvoriť a udržiavať systém posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a postupovať v súlade s týmto systémom a vytvoriť a udržiavať systém poskytovania spotrebiteľských úverov.

22. Podľa ust. § 7 ods. 20 písm. a/ až d/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky čistý príjem spotrebiteľa, náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, 17a) výška splátky spotrebiteľského úveru a peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

23. Podľa ust. § 7 ods. 24 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch ustanovenia odsekov 19 až 23 sa nevzťahujú na spotrebiteľský úver, ktorým sa splatí jeden alebo viac existujúcich úverov poskytnutých podľa tohto zákona (ďalej len „refinancovaný úver“) alebo na zmenu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorej predmetom je navýšenie výšky spotrebiteľského úveru (ďalej len „navýšený úver“), ak výška poskytnutého spotrebiteľského úveru výrazne neprevyšuje súčet zostávajúcich výšok refinancovaných úverov alebo navýšených úverov.

24. Podľa ust. § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

25. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že v prejednávanej veci vznikol záväzok žalobcov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 19.05.2019 uzatvorenej podľa ust. § 52 a násl. Obč. zák. a tiež sa jedná o zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

26. Žalobcovia sa domáhajú vydania bezdôvodného obohatenia, keďže považujú úver za bezúročný a bez poplatkov s tým, že žalovaný neskúmal ich bonitu a tiež, že výška RPMN je v zmluve nesprávne uvedená, úver preplatili. Súd sa s ich názorom nestotožňuje.

27. Čo sa týka výšky RPMN - 6,10%, v zmluve je uvedená výška mesačnej splátky 392,21 €, aj počet splátok 96, pričom posledná splátka je vo výške 391,04 €, tiež celková čiastka 35.730,99 € ($392,21 * 95 + 391,04$), ktorá je uvedená v správnej výške. Iné náklady, ktoré by sa do výpočtu RPMN zahrnuli a ktoré by mali vplyv na výšku RPMN, zo zmluvy nevyplývajú (napr. rôzne poplatky, poisťné a pod.). Spôsob výpočtu RPMN upravuje príloha č.2 k zákonu 129/2010 Z. z.. Súd výpočet RPMN overil v súdnom registri, pričom pri zadaní premenných úveru mu vyšla výška RPMN 6,06%, v zmluve je uvedená výška RPMN 6,10% avšak nedalo sa zadať rozdielna posledná splátka. Pri zohľadnení tejto skutočnosti a zistení, že celkové náklady sú uvedené v správnej výške, má súd za to, že RPMN je uvedená v správnej výške (resp. v odchýlke štatistickej chyby menšej ako 0,04%, pri zohľadnení rozdielnej poslednej splátky úveru), preto sankcionovať úver ako bezúročný a bez poplatkov sa zdá súdu neprimerané a nespravodlivé, pričom treba zdôrazniť, že úverové podmienky pre dlžníkov boli priaznivé (maximálna zákonná výška odplaty na daný úver v danom čase predstavovala 16,78%) a súčasne je potrebné zdôrazniť, že ani výpočet v registri súdu nie je úplne presný (napr. nezohľadňuje rozdielnu výšku poslednej splátky). Súd

tiež zdôrazňuje, že aj zistený prípadný rozdiel v percentuálnom vyjadrení nie je v takom rozsahu v neprospech spotrebiteľa, aby zásadným spôsobom ovplyvnil finančné zaťaženie spotrebiteľov.

28. Uvedený úver bol tzv. refinancovaný úver, čo je zrejmé z bodu 2 zmluvy o úvere, pričom týmto úverom sa vyplatilo súčasne päť iných úverov žalobcov, čo nebolo v konaní sporné. Preto, ak žalovaný postupoval v súlade so zákonom, konkrétne s ust. § 7 ods. 24 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z., nemusel postupovať podľa ust. § 7 ods. 20 písm. a/ až d/ cit. zákona a teda skúmať mesačné výdaje žalobcov. Strany uzavreli tzv. refinancovaný úver, pričom žalobcovia jeho uzavretím vyplatili päť svojich predchádzajúcich úverov v celkovej výške spolu 27.088 €, pri čom sa im evidentne tiež znížili mesačné náklady v rámci splátok úverov, keďže týmto jedným refinancovaným úverom ušetrili na mesačných splátkach viac ako 100 €. Podľa názoru súdu sú nedôvodné námietky žalobcov, že v čase poskytnutia úveru nebolo v ich možnostiach riadne splácať úver. Poskytnutý úver mal totiž slúžiť na refinancovanie skôr získaných úverov v počte 5, a teda povinnosť platiť uvedené záväzky zanikla poskytnutím nového úveru, čím sa zároveň žalobcom znížila výška splátky.

29. V zmysle § 2 ods. 11 Opatrenie č. 10/2017 NBS limit ukazovateľa schopnosti splácať podľa odsekov 1 až 5 sa nevzťahuje na spotrebiteľský úver, ktorým sa splatí jeden existujúci spotrebiteľský úver alebo úver na bývanie alebo viac existujúcich spotrebiteľských úverov alebo úverov na bývanie, alebo ak ide o zmenu zmluvy o spotrebiteľskom úvere spočívajúcu v navýšení výšky spotrebiteľského úveru, ak v týchto situáciách výška poskytnutého spotrebiteľského úveru neprevyšuje súčet zostávajúcich výšok refinancovaných úverov alebo navýšených úverov o nižšiu z týchto hodnôt: a) suma 2000 €, b) suma zodpovedajúca 5 % súčtu zostávajúcich výšok týchto existujúcich úverov.

30. Žalovaný tak dodržal metodiku danú NBS, neprekročil maximálnu výšku poskytnutého úveru, keďže žalobcovia čerpali úver vo výške 28.400 €.

31. Neexistuje tak zákonná povinnosť žalovaného, aby v prípade tzv. refinancovaného úveru musel postupovať podľa § 7 ods. 20 písm. a/ až d/ zákona č. 129/2010 Z. z.. Naopak, žalovaný dodržal zákonný postup daný zákonom (§ 7 ods. 24 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z. a § 2 ods. 11 opatrenia č. 10/2017 NBS).

32. Napriek vyššie uvedenému, žalovaný predsa skúmal dostatočne bonitu žalovaných a mal jasnú predstavu o príjmoch a výdajoch žalobcov, čo preukázal dopytom v bankovom registri informácií SRBI oboch žalobcov, pričom výsledok bol pre nich priaznivý – stav v poriadku pri oboch žalobcoch. V tomto bankovom registri SRBI sú pritom zhrnuté splátkové i nesplátkové úvery, kreditné karty, počty zmlúv, existujúce i ukončené, výška jednotlivých záväzkov aj výška mesačných splátok jednotlivých úverov, počet žiadostí o úver, ich stav, či už odmietnutý alebo odvolaný a pod. Na to banka ešte overovala žalobcov sériou verifikačných otázok, na ktoré žalobcovia odpovedali. Tieto overovania sa udiali pred uzavretím zmluvy dňa 14.05.2019, teda pred uzavretím samotnej zmluvy (16.05.2019). Tiež mal žalovaný k dispozícii výplatné pásky žalobcu v 1/ rade a žalobkyňu v 2/ rade posudzoval ako nezamestnanú (resp. s príjmom z rodičovského príspevku). Tiež bol zistený osobný stav žalobcov, počet nezaopatrených detí. Bonita žalobcov tak bola dostatočne overená, preto žalovaný postupoval s odbornou starostlivosťou a posúdil schopnosť žalobcov splácať spotrebiteľský úver tak, ako to predpokladá ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

33. Súd poukazuje aj na ustanovenie § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, v zmysle ktorého je hrubým porušením povinnosti veriteľa jeho nečinnosť spočívajúca v nezisťovaní údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42. Podľa názoru súdu žalovaný v žiadnom prípade hrubo neporušil svoje povinnosti pri overovaní bonity žalobcov, práve naopak, dostatočne hodnoverne preukázal, aké úkony uskutočnil pred uzatvorením zmluvy. Pri ich posudzovaní postupoval ešte prísnejšie ako to predpokladal zákon (s poukazom na ust. § 7 ods. 24 písm. a/ zák. č. 129/2010 Z. z.).

34. Tu sa žiada zdôrazniť, že aj samotným spotrebiteľom vyplývajú z ustanovenia § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. povinnosti, a to poskytnúť veriteľovi úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti splácať spotrebiteľský úver. Súd má za to, že žalobcovia žalovanému poskytli všetky požadované údaje a žalovaný na základe týchto údajov (a ďalších) overil bonitu žalobcov, ich

schopnosť splácať úver a na základe výstupov z registra ponúkol žalobcom úver, ktorý žalobcovia prijali a potvrdili to svojim podpisom a napokon úver aj riadne (vy)čerpali, splatili predošlé úvery, znížili si svoje úverové zaťaženie (keďže namiesto piatich úverov mali jeden), klesla im tak aj mesačná splátka.

35. Súd tiež poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6CoCsp/35/2021 zo dňa 12.10.2021 (body odôvodnenia 24 až 44), pričom v tomto konaní sa obdobne ako v prejednávanom prípade okrem iného jednalo o tzv. refinancovaný úver (a aj v tomto konaní sa jednalo o rovnakých žalovaných 365.bank. a.s. a rovnaký typ zmluvy).

36. Na základe uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení súd preto žalobu žalobcov ako nedôvodnú zamietol, keďže podľa názoru súdu zmluva o úvere obsahovala všetky obligatórne náležitosti zmluvy a žalovaný dostatočne s odbornou starostlivosťou skúmal bonitu žalobcov, preto sa v prejednávanom prípade nejedná o bezdôvodné obohatenie.

37. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

38. Podľa ust. § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

39. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

40. O nároku na náhradu trov celého konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Žalobcovia boli v konaní neúspešní, nemajú preto nárok na náhradu trov konania. Naproti tomu žalovaný bol v konaní plne úspešný, avšak súd prihliadol na dôvody hodné osobitného zreteľa na strane žalobcov a stranám náhradu trov celého konania nepriznal. O možnosť aplikácie ust. § 257 CSP bolo žalovaný upovedomený v priebehu konania ako aj na poslednom pojednávaní, pričom rozhodnutie nechal na zvážení súdu. Súd mal za preukázané, že žalobcovia splácajú dva úvery a ich príjmy sú len z priznaného invalidného dôchodku (čo mal súd preukázané z rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 24.08.2020 a z rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 16.03.2021), opatrovateľského príspevku a rodinných dávok, žalobcovia tiež vychovávajú tri maloleté deti. Súd tak v danej veci aplikoval ust. § 257 CSP vzhľadom na sociálnu a ekonomickú situáciu žalobcov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Mestský súd Košice.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 2 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).